

Täysistunto

Tiistai 14.10.2025 klo 14.00—18.07

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 19/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 19/2025 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelua. — Edustaja Kontula poissa. — Edustaja Nieminen. [Välihuuto] — Onko paikalla? Anteeksi, olkaa hyvä. Kontula ensin, seuraavaksi Nieminen.

Keskustelu

15.59 **Anna Kontula vas:** Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei liiemmin lisää tai vähennä maahanmuuttajien määrää. Se ei liiemmin paranna tai heikennä julkista taloutta. Se ei liioin liiemmin tue tai horjuta turvallisuutta. Tämän esityksen pääasiallinen tehtävä on viestiä jo kiinteät siteet Suomeen omaaville ihmisille, että ette ole tervetulleita yhteiskuntamme jäsenyyteen, vaikka työnne kyllä kelpaa. Monet näistä ihmisistä ovat jo suomalaisen pitkäaikaisia ystäviä, puolisoita ja työtovereita.

Tällaista pienisieluisten ja pelokkaiden politiikkaa en minä eikä vasemmistoliitto voi tietenkään kannattaa. Siispä ehdotan, että lakiehdotus hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen.

16.00 **Mira Nieminen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Suomen kansalaisuuden saamisen tulee olla selkeän ja korkean kynnyksen takana. Kansalaisuuden saamiseksi on osoitettava konkreettisesti halu kiinnittyä suomalaiseen yhteiskuntaan ja sopeutua niihin arvoihin ja normeihin, joiden mukaan Suomessa eletään ja joita täällä noudatetaan. Suomen kansalaisuus ja passi eivät saa olla itsestäänselvyksiä.

Kansalaisuus on osoitus luottamuksesta ja sitoumuksesta, lupaus siitä, että ihminen haluaa olla osa tätä maata, noudattaa sen lakeja ja kantaa vastuuta yhteisestä turvallisuudesta. Siksi on täysin perusteltua, että kansalaisuuden edellytyksiä tiukennetaan.

Hallitus on uudistanut kansalaisuuslakia johdonmukaisesti kolmessa vaiheessa. Asumisaikaa on jo pidennetty, nyt vahvistetaan henkilöllisyyden ja toimeentulon sekä nuhteettomuuden vaatimuksia. Seuraavaksi käyttöön tulee kansalaisuuskoe, joka mittaa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen säännöistä. Nämä muodostavat kokonaisuuden, jossa kansalaisuus on palkinto onnistuneesta kotoutumisesta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Arvoisa puhemies! Toimeentuloedellytys on uudistuksen keskeinen osa. Kansalaisuuden saaminen edellyttää jatkossa turvattua toimeentuloa, ei pelkästään tukien varassa elämistä. Työ, yrittäjäyys ja oma vastuu ovat osoitus todellisesta kiinnittymisestä yhteiskuntaan. Poikkeuksia sallitaan vain erityisen painavista, hakijasta riippumattomista syistä, kuten pitkäaikaisesta sairaudesta.

Turvallisuutta vahvistaa uusi säännös, jonka mukaan kansalaisuus voidaan jättää myöntämättä, jos se vaarantaa kansallisen turvallisuuden. Suomi ei voi jakaa kansalaisuutta niille, joiden taustat herättävät perusteltua epäilyä. Myös väärin perustein saatu kansalaisuus voidaan jatkossa perua, ja vakaviin rikoksiin kuten terrorismiin ja maanpetosrikoksiin syyllistyminen voi johtaa kansalaisuuden menettämiseen, ja näin sen pitääkin olla.

Arvoisa puhemies! Tämä laki vahvistaa suomalaisen kansalaisuuden arvoa ja uskottavuutta. Kansalaisuus on etuoikeus niille, jotka ovat valmiita sitoutumaan Suomeen ja sen arvoihin. Se ei ole automaattinen oikeus vaan ansaittu luottamus. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

16.02 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa herra puhemies! Demarien vastalause tähän hallituksen esitykseen kansalaisuuslain muuttamisesta on sävyltään aivan asiallinen, eikä se oikeastaan muuttaisi muuta kuin toimeentuloedellytystä, jota he pitävät sellaisenaan liian tiukkana. Sen sijaan vihreiden ja vasemmistoliiton vastalause alkaa heti turhalla jargonilla jostain kuvitellusta ulkomaalaisvihamielisyydestä.

Minua kiinnostaisi tietää, miten ihmisessä tiukemmat mutta täysin asialliset kriteerit huonontavat maakuvaamme. Houkuttelevuus heikkotasoiselle maahanmuutolle ei ole sama asia kuin houkuttelevuus korkeatasoiselle maahanmuutolle. Jos ulkomaalainen huippuosaaja muuttaisi Itä-Helsinkiin, hän havaitsisi tuota pikaa suuren siivun palkastaan menevän veroina muiden elättämiseen. Ja jos kaupanpäällisiksi saisi vielä pelätä katujengejä iltalenkillä tai työmatkalla, kokemus Suomen maakuvasta muuttuisi hyvin nopeasti huonoksi.

Arvoisa puhemies! Ihan samanlaisia asioita asiallisista syistä täällä olevat maahanmuuttajat Suomessa arvostavat kuin me Suomessa koko ikämme asuneet: turvallisuutta, rauhallisuutta, yhteiskuntarauhaa, hyvää koulutusta, terveydenhuoltoa ja niin edelleen. Valitettavasti heikkotasoinen maahanmuutto uhkaa näistä joka ikistä, koska se tulee meille niin mahdottoman kalliiksi. Ja kyllä, vihreät ja vasemmistoliitto pelkäävät kansalaisuuden muuttuvan palkinnoksi harvoille ja valituille. No, näinhän sen nyt pitää ollakin, että kyseessä on palkinto. Ei Suomen kansalaisuus mikään tervetuliaislahjakaan saa olla, vaan kyllä sen eteen täytyy näyttää, että on kykenevä toimimaan suomalaisen yhteiskunnan säännöillä. Se, kuinka harvoille tämä palkinto suodaan, on tietysti maahanmuuttajista itsestään kiinni.

Esitys toteuttaa hyvin perussuomalaisten maahanmuuttopoliittisen ohjelman 2023 linjaa. Hakijalta on edellytettävä nuhteettomuutta, ja hänen on todistettava muun muassa riittävä toimeentulo. Eihän tämä voi olla liikaa vaadittu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.04 **Jenni Pitko vihr:** Arvoisa puhemies! Nykyinen kansalaisuuslainsäädäntö ei ole kansalaisuusautomaatti, ja se ottaa huomioon myös turvallisuusnäkökulmat. Tämä kansa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

laisuuslain muuttamista koskeva esitys jatkaa hallituksen maahanmuuttoa keinolla millä hyvänsä kiristävää uudistusten sarjaa, eikä ainakaan minulle ole selvinnyt, miksi tähän on lähdetty. Erityisen ongelmallinen tässä esityksessä on muutos, jonka mukaan henkilösyyttä ei enää pidettäisi selvitettyinä pelkän kymmenen vuoden asumisen perusteella, jos henkilö on saanut muukalaispassin. Tämä asettaa kohtuuttomia vaatimuksia ihmisille, jotka eivät voi hankkia kotimaansa passia esimerkiksi terveydellisistä tai turvallisuussyistä. Monille kyse on käytännön mahdottomuudesta, ei haluttomuudesta. Muutos voi johtaa epäinhimillisiin ja kohtuuttomiin tilanteisiin.

Arvoisa puhemies! Erittäin huolestuttava on myös ehdotus toimeentuloedellytyksen kiristämisestä voimassa olevaan lakiin verrattuna. Muutos asettaa työttömänä olleet tai ovat sekä toimeentulotukea saaneet ja saavat muihin kansalaisuutta hakeviin nähden eriarvoiseen asemaan, myös esimerkiksi vainoa, sotaa tai ihmiskauppaa paenneet ihmiset. Jo muutaman kuukauden työttömyys tai turvautuminen toimeentulotukeen voisi estää heiltä kansalaisuuden saamisen. On kohtuutonta, että samaan aikaan kun suomalainen yhteiskunta hyötyy maahanmuuttajien työpanoksesta, vähäinkin turvautuminen sosiaaliturvaan voisi estää kansalaisuuden saamisen. Tällainen sääntely itse asiassa voi johtaa siihen, että ihmiset eivät uskalla hakea itselleen kuuluvaa tukea, jotta mahdollisuutta kansalaisuuden saamiseen ei menetettäisi, ja tästä kärsivät erityisesti näissä perheissä elävät lapset.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan jää todellakin epäselväksi, mihin todelliseen ongelmaan hallitus tällä esityksellä vastaa. Kun vielä muistetaan, että hallitus on tällä kaudella pyrkinyt muuttamaan kansalaisuuslakia kolmessa eri osassa, jolloin eduskunnan on hyvin vaikea arvioida näiden muutosten kokonaisvaikutuksia, herää kysymys: onko tässä esityksessä ensisijaista ollut suomalaisen yhteiskunnan etu, [Perussuomalaisten ryhmästä: On!] vai onko tavoitteena ollut vain toteuttaa maahanmuuttoa kiristävää politiikkaa keinolla millä hyvänsä, vaikutuksista viisi? Siksi kannatan edustaja Kontulan tekemää hylkäysehdotusta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

16.07 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Suomen kansalaisuus on arvokas asia. Se ei ole automaatio, ei läpihuutojuttu, eikä varsinkaan palkinto vääristä teoista. Kansalaisuus on tunnustus siitä, että ihminen on aidosti kotoutunut tähän maahan ja hän ymmärtää ja kunnioittaa lakejamme, arvostaa yhteistä turvallisuuttamme ja kulttuuriamme ja haluaa rakentaa tätä yhteiskuntaa, ei repiä sitä hajalle.

Liian pitkään Suomessa on oltu sinisilmäisiä. Liian pitkään on annettu ymmärtää, että tänne voi tulla kuka tahansa millä perusteella tahansa ja lopulta saada kaiken valmiina. Ei ihme, että puskaradion kautta kolmansiiin maihin on levinnyt maine ”Suomi hyvä maa, Suomi maksaa”.

Arvoisa puhemies! Nyt tämä hallitus on päättänyt, että tuo aikakausi päättyy. Me emme enää ole koko maailman sosiaalitoimisto. Itsenäisenä valtiona meillä on oikeus päättää, kenet me hyväksymme kansalaisiksemme ja millä ehdoilla.

Tämä käsittelyssä oleva kansalaisuuslain muutos on välttämätön ja kauan odotettu korjausliike. On oikein ja kohtuullista, että kansalaisuuden saamisen ehtoja tiukennetaan. On oikein, että me vaadimme nuhteettomuutta ja kotoutumista ja sopeutumista Suomen kulttuuriin ja suomalaiseen lainsäädäntöön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Ei ole mitenkään hyväksyttävää, että rikollinen toiminta Suomessa johtaa kansalaisuuteen. Jos ihminen vaarantaa muiden turvallisuuden, jos hän halveksii lakejamme tai toimii maamme etuja vastaan, silloin kansalaisuus ei voi olla vaihtoehto. Tässä tapauksessa kyseinen henkilö tulee karkottaa maasta.

Arvoisa puhemies! Myös toimeentulo vaatimusten osalta laki kiristyy. On täysin kohtuullista edellyttää, että ihminen, joka haluaa Suomen kansalaisuuden, pystyy elättämään itsensä. Kansalaisuus ei voi olla automaattinen pääsylippu sosiaaliturvan piiriin. Kuvitellaan, että aiemmin kansalaisuuteen on riittänyt se, että on riittävän pitkään nostanut Kelasta tukia. Kyllä kansalaisuus pitää ansaita työllä, osallistumisella ja vastuulla omasta itsestään.

On surullista, että oppositiossa tätä pidetään ulkomaalaisvihamielisenä tai kohtuuttomana. Päinvastoin itse ajattelen, että tämä on reilua: reilua niitä kohtaan, jotka tekevät töitä, maksavat veronsa ja noudattavat lakia, reilua niitä maahanmuuttajia kohtaan, jotka todella haluavat olla osa tätä maata ja kantaa kortensa kekoon. Heitäkin on, ja juuri hekin ansaitsevat sen, että suomalainen kansalaisuus säilyy arvokkaana.

Arvoisa puhemies! Meidän on opittava siitä, mitä on tapahtunut muualla Euroopassa. Ruotsissa varoitettiin jo vuosia, mutta varoituksia ei kuunneltu. Nyt siellä maksetaan hintaa hallitsemattomasta maahanmuutosta: väkivaltaa, jengiytymistä, huumekauppaa ja pelkoa, joka leviää tavallisten kansalaisten arkeen. Me emme saa toistaa samaa virhettä täällä. Meidän on tehtävä päätökset nyt, kun tilanne on vielä hallinnassa. Tällä hallituskaudella on tehty vastuullinen täyskäännös maahanmuuttopolitiikkaan perussuomalaisen sisäministerin Rantasen johdolla, ja se tulee todella tarpeeseen.

Arvoisa puhemies! Suomen kansalaisuus ei saa koskaan olla kevyesti jaettu palkinto. Sen on oltava kunniaosoitus niille, jotka ovat ansainneet sen teoillaan ja sitoutumisellaan. Kansalaisuuslain kiristyksillä me palautamme sen arvon, joka sille kuuluu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lundén, olkaa hyvä.

16.11 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Perussuomalaisten yksi tärkeimpiä tavoitteita on ollut tiukentaa kansalaisuuden saamisen edellytyksiä ja varmistaa se, että tähän maahan tulevilla Suomen kansalaisuus on ansaittu etuoikeus eikä mikään automaattinen oletus, joka tulee annettuna. Suomen kansalaisuuden pitäisi olla merkki siitä, että ihminen on sitoutunut tähän maahan, suomalaisiin arvoihin ja Suomen lakeihin. Se on osoitus kotoutumisesta, suomen kielen taidosta, vastuunkannosta ja ihmisen halusta kuulua suomalaiseen yhteiskuntaan.

Arvoisa herra puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on kolme keskeistä muutosta. Se vahvistaa vaatimusta siitä, että ihmisen henkilöllisyys tulee olla selvitetty. Se tiukentaa nuhteettomuuden ja turvallisuuden kriteerejä ja kiristää toimeentuloedellytystä niin, ettei kansalaisuutta voi jatkossa rakentaa pelkän sosiaaliturvan varaan.

Ensinnäkin lisäämme hakijan omaa vastuuta henkilöllisyyden osoittamisen osalta. Kansalaisuutta ei enää voi hakea pelkästään sillä perusteella, että aikaa on kulunut. On vain ja ainoastaan oikein, että hakijan on itse kyettävä osoittamaan oma henkilöllisyytensä luotettavasti. Tämän pitäisi olla peruslähtökohta missä tahansa oikeusvaltiossa, eikä se voi olla kenenkään muun kuin hakijan itsensä ensisijainen tehtävä.

Lisäksi vaadimme hakijalta nuhteettomuutta. Tämä laki toteuttaa sen, mitä suomalaiset ovat jo pitkään ajatelleet. Rikosrekisterillä ei voi ansaita Suomen kansalaisuutta. Jos ihminen ei noudata Suomen lakeja, hänen ei tulisi saada Suomen kansalaisuutta. Esimerkiksi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

jos hakija syyllistyy vakaviin rikoksiin, kansalaisuutta ei myönnetä ollenkaan. Näin sen kuuluisikin mennä.

Kolmas keskeinen muutos liittyy toimeentuloon ja siihen liittyviin vaatimuksiin. Vaadittavan toimeentulon osalta painopiste siirtyy turvattuun toimeentuloon. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kansalaisuuden saaminen edellyttää hakijan omaa panosta ja työtä. Toimeentulo ei siis voi tarkoittaa jatkuvaa riippuvuutta toimeentulotuesta tai työttömyysetuuksista. He, jotka asennoituvat elättämään itsensä omalla työllään, pärjäävät, ja työ on yksi tärkeä osa kotoutumista. — Kiitos, arvoisa herra puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.13 Miko Bergbom ps: Arvoisa herra puhemies! Suomen kansalaisuus ei ole mikään lahja, jota jaellaan kuin muropaketeista leluja, vaan oikeus, joka jatkossa ansaitaan. Se, miten Suomen kansalaisuutta sitten kiristetään, nojaa kolmeen pilariin eli kotoutumiseen, nuhteettomuuteen ja turvattuun toimeentuloon.

Aloitetaan: Keskeisinä muutoksina henkilöllisyyden ja nuhteettomuuden todentaminen. Eli jatkossa ihmiseltä, joka tähän maahan tulee ja joka myös haluaa Suomen kansalaisuuden, edellytetään, että hän kykenee todistamaan, kuka hän on ja mistä hän on. Enää ei kelpaa perusteluksi ja syyksi se, että on Välimerellä kumiveneestä passi vahingossa tippunut merenpohjaan.

Sitten toinen keskeinen muutos on tämä turvattu toimeentulo, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että Suomen kansalaisuutta ei voi enää jatkossa saada sillä, että osoittaa, että on nostanut vuosien ajan Kelan toimeentulotukea, vaan jatkossa se tarkoittaa sitä, että erilaisiin sosiaalitukiin ei voi turvautua kuin hyvin lyhytaikaisesti ja että täytyy käydä töissä ja noudattaa sitten suomalaisen yhteiskunnan sääntöjä. Tämä on edelleen erittäin fiksu muutos.

Sitten kolmas kohta on merkittävä kansallisen turvallisuuden osalta, elikkä lakiin lisätään uusi 6 a §, joka mahdollistaa siis sen, että kansalaisuus voidaan evätä, jos sen myöntäminen vaarantaa kansallisen turvallisuuden tai olisi vastoin Suomen valtion etua. Eli säännös koskee sekä hakemuksia että ilmoituksia, ja tarvittaessa myös Maahanmuuttovirasto voi jatkossa kysyä lausuntoja suojelupoliisilta ja keskusrikospoliisilta, mikä myös vahvistaa Suomen kansallista turvallisuutta. Ja mikä tärkeintä, kansalaisuuden voi myös menettää, jos sen on saanut esimerkiksi petollisesti, esimerkiksi yrittänyt huijata kielikoikeissa tai vastaavissa. Sen lisäksi viranomaisilla on jatkossa kymmenen vuoden ajan mahdollisuus peruuttaa väärin perustein myönnetty kansalaisuus, kun nykyisellään se on ollut viisi vuotta. Tämä siis käytännössä mahdollistaa sen, että sitten viranomaisilla on mahdollisuus pidemmän aikaa varmistua siitä, että henkilö, joka Suomen kansalaisuuden on saanut, toimii Suomen etujen ja sääntöjen mukaisesti. Tämä mahdollistaa erittäin paljon hyviä asioita.

Esitys kiristää siis merkittävästi kansalaisuuden saamisen ehtoja, ja tämä on ennen kaikkea erittäin hyvä uudistus. Olen jonkun verran pettynyt siihen, miten tämä otettiin vastaan sekä vasemmistoliitossa että vihreissä. Tulee tätä puhetta, että ”ei olla tervetulleita Suomeen”, ja ei ymmärretä sitä, minkä takia vaaditaan ihmisiltä toimeentuloa. No, lähdetään liikkeelle siitä, että me ollaan nähty Euroopassa, mihin se johtaa, jos oleskelulupia, oikeuksia oleskella yhteiskunnissa, myönnetään liian helposti, saatikka sitten sitä viimesijaista oikeutta eli kansalaisuutta. Se johtaa sellaiseen kehitykseen, jossa maahanmuutto ei ole enää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

yhteiskunnan hallinnassa. On siis aivan perusteltua, että kaikilla saroilla, ei vain kansalaisuuden osalta vaan myös pysyvän oleskeluluvan osalta, turvapaikkapolitiikkaan ja työperäiseen maahanmuuttoon tehdään järkiperusteisia kiristyksiä, joilla saadaan maahanmuuttopolitiikka palvelemaan Suomen ja suomalaisten etuja. Ei tämän pidä olla mikään universaali oikeus, että kuka tahansa voi millä tahansa ehdoilla tulla hakemaan Suomen kansalaisuutta. Eihän sekään ole toimeentulon osoittamista Suomen kansalaisuutta varten, että ilmoittaa, että okei, minä olen ollut maassa viisi vuotta ja nostanut koko sen ajan Kelan tukia, että minulla on osoitus siitä, että tulen toimeen Suomessa. Eihän se näin voi olla. Nyt tätä järkipäristetään, ja se on erittäin hyvä suuntaus, ja siitä haluan jälleen kerran kiittää hallitusta ja sisäministeriä, joka tätä lakia on valmistellut, ja hallintovaliokuntaa hyvästä käsittelystä. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

16.17 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Vihreiden edustaja Pitko ihmetteli, mikä ihme tässä on taustalla, mihin todelliseen ongelmaan näillä Suomen kansalaisuuden saamisen ehtojen tiukennuksilla oikein vastataan. Pidän hieman erikoisena sitä, että kun näitä kansalaisuuslain kiristyksiä on käsitelty täällä nyt puolisentoista vuotta ensimmäistä esitystä ja nyt toista esitystä, niin vieläkin vihreiden edustaja ei tiedä, mitä ongelmia meidän kansalaisuuslaissa ja kansalaistamispolitiikassa on. No, ei se mitään, edustajat ovat inhimillisiä ihmisiä. Minä kertaan, mitä ongelmia meillä on.

Suomen kansalaisuuslaki on ollut hyvin leväperäinen ja löyhä tähän asti. Aivan eurooppalaisessakin vertailussa me olemme myöntäneet kansalaisuuksia löyhemmin ehdoin, keveämmin ehdoin, kuin moni muu eurooppalainen maa. Meillä on ollut keveämmät ehdot vaaditussa asumisajassa eli ajassa, jonka ulkomaalainen on viettänyt Suomessa laillisesti. Asumisaika mahdollistaa meille sen, että me arvioimme tänä aikana, joka on aiemmin ollut neljästä viiteen vuotta, tämän ihmisen soveltuvuutta suomalaisessa yhteiskunnassa: Onko hän tänä asumisaikana syyllistynyt rikoksiin, ovatko hänen oleskelulupansa ehdot täyttyneet koko tältä ajalta, onko hän työssä, opiskeluissa, miten hän on suoriutunut suomalaisessa yhteiskunnassa. Hyvin löyhiä ajat ovat olleet: neljästä viiteen vuotta. Italiassa esimerkiksi vaaditaan tietyiltä kansalaisuusryhmiltä kymmenen vuotta asumista ennen kuin voi hakea kansalaisuutta.

Toisaalta meillä ei ole ollut todellista toimeentuloedellytystä tai -vaatimusta ulkomalaiselle, joka hakee Suomen kansalaisuutta. Meillä on ollut pelkästään vaatimus siitä, että hänen toimeentulonsa tulee olla turvattu, mutta turvaajaksi on riittänyt Kela ja Kelan etuudet. Ulkomaalainen, joka ei ole käynyt päivääkään töissä Suomessa ja on nostanut senkin edestä tukia, on ollut oikeutettu saamaan Suomen kansalaisuuden. Näin ei ole kaikissa maissa. Näin on ollut Suomessa, näin on ollut Ruotsissa, ja nyt molemmat maat kiristävät tätä ehtoa, koska me haluamme, että ne ihmiset, jotka kansalaistetaan, jotka tulevat osaksi Suomen kansaa, tämän maan kansalaisuuden saavat, tosiasiallisesti rakentavat tätä yhteiskuntaa. He eivät vain rasita sitä, vaan he rakentavat sitä.

Tämän lisäksi meillä on ollut ongelmia nuhteettomuusvaatimuksissa. Nekin ovat olleet melko löyhät, leväperäiset, eli ihmiseltä, joka on syyllistynyt rikoksiin, on vaadittu hyvin lyhyitä aikoja sen suhteen, milloin hän voi jatkaa omaa kansalaistamisprosessiaan. Nykyisinhän pelkästään rikoksiin syyllistyminen vain lykkää kansalaistamisprosessia, ja nyt tälläkin osin esitetään tiukennuksia kansalaisuuslakiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Monesti tässä salissa on ihmetelty sitä, minkä ihmeen takia näitä kiristyksiä oikein tehdään, mutta pitäisin ihan perusteltuna, että me vaadimme ihmiseltä, että hän on asunut Suomessa pidemmän aikaa kuin esimerkiksi neljä tai viisi vuotta. Pidän ihan kohtuullisena sitä, että me vaadimme, että ihminen käy töissä eikä nojaa tukiin saadakseen Suomen kansalaisuuden. Pidän ihan perusteltuna, että ihminen ei ole syyllistynyt väkivaltarikoksiin, seksuaalirikoksiin, huumausainerikoksiin, vienyt jopa toisen ihmisen henkeä, jos hän hakee Suomen kansalaisuutta. Pidän ihan perusteltuna, että jos ihminen on antanut esimerkiksi kansalaistamisprosessin varrella omassa kansalaisuushakemuksessaan vääriä tietoja — hän ei esimerkiksi ole suorittanut sitä kielitaitotestiä itse vaan on laittanut toisen ihmisen tekemään sen hänen puolestaan, tällaisiakin ongelmia on havaittu — niin me voimme perua hänelle myönnetyn kansalaisuuden. Pitäisin ihan perusteltuna, että meillä tällaisia ehtoja on olemassa, jotta meillä ei tapahdu samanlaisia ongelmia kuin monissa muissa maissa, erityisesti Ruotsissa, jossa kansalaisuuksia on jaettu paljon ja sen jälkeen, kun kansalaisuuden on saanut, on täysivertainen yhteiskunnan jäsen: Sinulla on oikeus äänestää, sinulla on oikeus asettua ehdolle kaikissa kansallisissa vaaleissa ja sinulla on oikeus tulla ja mennä, palata maahan koska tahansa, mistä tahansa, Suomen kansalaisena, Ruotsin kansalaisena.

Niin kauan kuin kansalaisuutta ei ole myönnetty, meillä on maahanmuuttopolitiikassa keinoja puuttua siihen, jos ihminen, ulkomailta tullut, ei tule omalla työllään toimeen tai hän ei ole ensinnäkään työllistynyt, hän syyllistyy täällä rikoksiin tai jos hän on antanut vääriä tietoja, harhauttanut viranomaisia. Niin kauan kuin ihminen ei ole Suomen kansalainen, meillä on mahdollisuuksia maahanmuuttopolitiikan keinoin sanktioida tätä ja tarvittaessa palauttaa ihminen takaisin kotimaahansa. Sen jälkeen, kun kansalaisuus on myönnetty, näitä keinoja ei meillä ole käytettävissä. Kansalaisuus on hyvin vaikea jälkikäteen peruuttaa ja lakkauttaa toiselta ihmiseltä, ja juuri siksi on tärkeää, että seula on tiukka jo kansalaisuutta myönnettäessä, jotta me emme joudu siihen prosessiin, että esimerkiksi sarjamurhaajalle on myönnetty kansalaisuus, tai ihmiselle, joka on nojannut koko elämänsä tukiin, on jo myönnetty kansalaisuus, eikä tässä voida peruuttaa, vaikka huomataan, että ihminen ei tosiasiallisesti ole kotoutunut suomalaiseen yhteiskuntaan, että hän ei rakenna täällä yhteiskuntaa vaan hän saattaa olla jopa hyvin mittava rasite.

Tämä ei ole ulkomaalaisvihamielisyyttä. Tämä ei ole maahanmuuttovastaisuutta. Tämä on pyrkimystä siihen, että ne, jotka Suomen kansalaisuuden saavat, sen myös ansaitsevat. Kansalaistamisen ei pidä olla keino kotouttaa. Sen pitää olla onnistuneen kotouttamisen ja kotiutumisen päätepiste — ei kannustin, ei asia, joka annetaan jo kättelyssä, ja sitten toivotaan parasta, vaan se, joka annetaan päätepisteenä, ja sen jälkeen, kun ihminen kansalaisuuden on saanut, voidaan olla aidosti ja perustellusti sitä mieltä, että tämä ihminen on tullut osaksi Suomen yhteiskuntaa tavalla, että voimme pitää häntä Suomen kansalaisena ja pysyvänä osana Suomea.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

16.23 **Heikki Vestman kok:** Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä oleva hallintovaliokunnan mietintö kansalaisuuslain muutoksista on osa hallituksen laajempaa maahanmuuttopolitiikan paradigman muutosta. Hallitushan tuo määrätietoisilla päätöksillä kotoutumisen keskiöön työntöön, kielen oppimisen ja Suomen sääntöjen noudattamisen. Onnistuneen kotoutumisprosessin lopputulos on Suomen kansalaisuus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Ajattelen, että kansalaisuuden merkitystä yhteiskunnassamme kuvastaa kansalaisuuden saamista koskevan pykälän sijainti perustuslaissa. Se on sijoitettu valtiojärjestyksen perusteisiin. Kansalaisuuden saaminen ei ole perusoikeus vaan valtion, Suomen, täysivaltaisuuden liittyvä kysymys.

Kansalaistamisen ehdot kytketään kansalaisuuslain muutoksilla entistä vahvemmin siihen, miten kiinteäksi henkilö on muodostanut yhteytensä maahamme työnteon, kielitaidon, asumisajan ja nuhteettomuuden kautta. Tämä on kohtuullista, oikeudenmukaista ja läpeensä järkevää politiikkaa. Totean, että vihreiden ja vasemmistoliiton vastalauseessa oleva väite siitä, että tämä politiikka on ”ulkomaalaisvihamielisten uudistusten sarja”, on asiantonta leimaamista.

Arvoisa puhemies! Tässä kansalaisuuslain uudistamisen toisessa vaiheessa palautetaan siis aito toimeentuloedellytys lakiin — siis vaatimus siitä, että saadaksesen Suomen kansalaisuuden työikäisen ja -kykyisen henkilön on tullut tehdä Suomessa töitä ja elättää itsensä. Kansalaisuuden saamiseksi ei siis olisi enää riittävää, että hakijan toimeentulo perustuisi toimeentulotukeen tai työttömyysturvaan. Eikö tällaisen vaatimuksen pitäisi olla itsessään selvää? Ja se olikin, ennen.

Aidon toimeentuloedellytyksen palauttamisessahan on itse asiassa kyse paluusta aiempaan oikeustilaan. Ennen vuonna 2003 hyväksytyä kansalaisuuslain muutosta Suomessa edellytettiin vastaavalla tavalla aitoa, oman työnteon kautta ansaittua toimeentuloa Suomen kansalaisuuden saamiseksi. Tarvittiin Orpon hallitus palauttamaan tämäkin tolkkua lakiin.

Luotan siihen, että henkilön oma vastuu omasta toimeentulostaan, itsensä elättäminen, saa kannatusta myös niiden maahanmuuttajien keskuudessa, jotka joka päivä osallistuvat tämän hyvän maan rakentamiseen työnteolla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

16.26 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän aluksi hallintovaliokuntaa aivan erinomaisen esityksen tekemisestä ja haluan myös kiittää sieltä oikeasta reunasta sisaria ja veljiä aivan erinomaisista puheenvuoroista. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kiitos!] — Kyllä. — Itse henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että demokratia toimii silloin hyvin, kun, vaikka ollaan eri mieltä asioista, ollaan samassa salissa ja käydään keskustelua ja kuunnellaan argumentteja. Täältä oikeasta reunasta on tullut paljon hyviä argumentteja.

Myös veljeni Heikki, edustaja Heikki Vestman, äsken kertoi faktoja, minkä takia tähän lakiin pitää saada muutos. Minusta todellakin olisi hienoa, että täällä myös ne ihmiset, jotka vastustavat tätä lain toimeenpanoa, olisivat täällä paikalla käymässä sitä keskustelua. Tällä tavalla tästä ei oikein semmoista kunnon keskustelua tule, koska minä koen, että lähes kaikki, ainakin tässä oikeassa reunassa, ovat samaa mieltä tästä asiasta.

Kannatan lämpimästi tätä lakiesitystä. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.27 **Miko Bergbom ps:** Arvoisa herra puhemies! On todettava se, että tämäkin esitys jatkaa sarjaa, jossa hallitus uudistaa suomalaista maahanmuuttopolitiikkaa kohti yleisrooppalaista linjaa — jossa sitä linjaa järjeistetään mutta myös maahanmuuttopolitiikkaa kiristetään, ja hyvä näin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Vihervasemmisto, vihreät ja vasemmistoliitto etunenässä, vastustaa tätä kansalaisuuslain järkipäristä muuttamista, ja haluaisinkin kysyä, miksi. Kun tässä on muutamia muutoksia lakiin, mitä nyt tehdään, niin onko siis väärin se, että jatkossa esimerkiksi vakaviin, erittäin vakaviin, rikoksiin syyllistyneet ihmiset eivät voi saada kansalaisuutta? Onko tämä se ongelma? Vai onko ongelma kenties se, että jatkossa kansalaisuus edellyttää sitä, että hakija käy töissä eikä ole turvautunut maassa oleskeltavana aikana pelkästään Kansaneläkelaitoksen, Kelan, tukiin? Tämäkö on ongelma? Vai onko ongelma kenties se, että ei voi tulla esimerkiksi Välimeren yli kumiveneellä ja heittää passia mereen ja sitten todeta, että no, en pysty auttamaan maahanmuuttoviranomaisia henkilöllisyyteni selvittämisessä ja siten kuitenkin saan Suomen kansalaisuuden, kun riittävästi aikaa on kulunut? Tämäkö kenties on ongelma? Vai onko ongelma esimerkiksi se, kun lakiin lisättiin tämä uusi 6 a §, joka mahdollistaa kansalaisuuden epäämisen tilanteessa, jossa se kansalaisuuden myöntäminen vaarantaisi Suomen kansallisen turvallisuuden? Onko tämä se ongelma? Olisi erittäin tärkeää tietää, mikä tässä uudistuksessa se suurin ongelma on, koska te vastustatte tätä. Toki te ette ole nyt sitä — yllätys yllätys — salissa meille kertomassa, mutta haluaisin kyllä tietää, mitkä ovat ne perusteet vastustaa näitä järkipärisiä muutoksia.

Tämähän on ollut sama näissä aiemmissä käsittelyissä pysyvän oleskeluluvan osalta. Siis ajatelkaa, hyvät suomalaiset, että aiemmin Suomessa on voinut saada pysyvän oleskeluluvan nostamalla Kelan tukia. Tämä on ollut se oikeustila tässä maassa. Ei ole vanhassa laissa minkäänkokoisia pykäläitä, jotka edellyttäisivät, että saadakseen pysyvän oikeuden oleskella Suomessa ihminen joutuisi esimerkiksi käymään töissä, vaan sen voi saada vain niin, että no, minulla on tuossa todisteet siitä, että olen nostanut Kelalta tukia — ahaa, no siinä tapauksessa myönnetään pysyvä oleskelulupa. Tämä muutettiin tämän hallituksen toimesta. Vasemmisto vastusti sitä.

Sama homma nyt, kun tehdään kansalaisuuteen järkipärisiä kiristyksiä: vasemmisto vastustaa sitä. Aiemmalla kerralla, kun kansalaisuuslakia kiristettiin siten, että asumisaikavaatimusta pidennettiin yleiseurooppalaiselle tasolle, vasemmisto vastusti sitä. Olisi erittäin tärkeää kuulla, mikä tässä laissa on se nimenomainen ongelma, jota te vastustatte, ja toisaalta, mikä on se teidän vaihtoehtonne. Myöntää ehdotta Suomen kansalaisuus kenelle tahansa millä tahansa perusteilla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rostila, olkaa hyvä.

16.30 Onni Rostila ps: Arvoisa puhemies! Niin kuin aiemmista puheenvuoroista on hyvin käynyt ilmi, kyseessä on huomattava merkkipäalu suomalaisen ulkomaalaislainsäädännön ja maahanmuuttopolitiikan uudistamisessa. Perusasioita laitetaan nyt kuntoon. Ensinnäkin asumisaikavaatimus tiukentui jo aiemmin, ja nyt tässä lakiesityksessä tuleva nuhteettomuus- ja toimeentulo vaatimus entisestään merkittävästi tiukentaa sitä seula, jolla Suomen kansalaisuuden voi Suomessa saada. Kuten on käynyt ilmi, jatkossa erittäin vakavaan rikokseen syyllistynyt ei voi toistaiseksi saada kansalaisuutta. Tämä on hyvä. Niin ikään toimeentulon tulee olla turvattu. Kahden vuoden aikana enintään kolmena kuukautena saa turvautua etuuksiin, jotka veronmaksajat rahoittavat.

On myös niin, kuten täällä edustaja Vestman aivan oikein toi esiin, että kansalaisuuden ehdoista päättäminen on olennainen osa valtion täysivaltaisuutta. Heräkin kysymys, miksi aiemmin Suomen kansalaisuuden on saanut niin helposti näihin kiristyksiin nähden käytännössä ilmaiseksi, siis mitään tekemättä, laittamatta tikkua ristiin. Voidaan myös kysyä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

minkälaisen viestin se on lähettänyt niille, jotka ovat kansalaisuutensa tämän leväperäisen politiikan aikana saaneet. Toisaalta haluan vielä loppuun esittää sen kysymyksen, vaikka salin vasemmalla laidalla ei valitettavasti ihmisiä ole asiaa kommentoimassa, että miten niin on ulkomaalaisvihamielistä vaatia sopeutumista, oman toimeentulon turvaamista ja esimerkiksi rikoksetonta elämää, että saa Suomen kansalaisuuden. Jos nämä todella ovat esimerkkejä ulkomaalaisvihamielisyydestä, niin kyllähän vasemmiston ulkomaalaisvihamielisyysväitteiltä noin yleisemminkin putoaa totaalisesti pohja. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sillanpää, olkaa hyvä.

16.33 **Pia Sillanpää ps:** Arvoisa puhemies! Tuli mieleen tässä muiden puheita kuunnellessa vielä yksi näkökulma liittyen tähän Suomen maakuvaan: Oppositioapuolueet väittävät, että tämä kansalaisuuslain kiristäminen heikentää meidän maakuvaa. Itse olen nyt vahvasti sitä mieltä, että tämä parantaa meidän maakuvaa. Jos ajattelisin, että minun pitäisi työn perässä muuttaa toiseen maahan, niin tietysti kartoittaisin tarkasti, mihin suuntaan pyrkisin. Jos löytäisin sellaisen maan, joka arvostaa kansalaisiaan ja kansalaisuutta niin paljon, että kansalaisuus pitää pyrkiä ansaitsemaan nuhteettomuudella, toimeentulolla ja läpäisemällä kansalaisuuskoe, niin ajattelisin, että hienoa, tuonne minä haluan. Ajattelisin myös, että tuossa maassa selvästi arvostetaan turvallisuutta ja työtä tekeviä ihmisiä. Tämä maa on nyt jatkossa Suomi, ja täällä minä haluan asua.

Kiitos sisäministeri Rantaselle ja koko hallitukselle tästä tärkeästä kansalaisuuslaista. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

16.34 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssämme on kansalaisuuslain toinen kiristysosasto, jossa jo aiemmin tehtyjen asumisajan tiukennusten ja korotusten lisäksi otamme nyt käyttöön aidon toimeentuloedellytyksen ja kiristämme myös tähän asti edellytetyjä nuhteettomuusvaatimuksia ulkomaalaiselle, joka on syyllistynyt Suomessa rikokseen.

Nämä toimeentuloedellytysten kiristämiset ovat erityisen tervetulleita uudistuksia Suomen kansalaistamispolitiikkaan juuri siksi, että me olemme olleet itse asiassa aika poikkeuksellinen tapaus eurooppalaisessa mittakaavassa, että me emme ole aidosti edellyttäneet, että ulkomaalainen, joka kansalaistetaan, tulisi täällä työllään toimeen. On riittänyt se, että Kelan luukulta on saanut rahaa, toimeentulotukea, työttömyysetuuksia ja niin edespäin.

Eräissä puheenvuoroissa täällä kuultiin, että tässä asetetaan tällä toimeentuloedellytyksellä ihmisiä eriarvoiseen asemaan, siis työtön ulkomaalainen ja työssäkäyvä ulkomaalainen. Onko se paha asia? Onko se paha asia, että Suomi edellyttää työtä ja toimeentuloa, että me emme pidäkään aivan täysin samassa asemassa ulkomaalaista työtöntä ja ulkomaalaista työtä tekevää ihmistä? Eikö se ole hyvä, että me vaadimme enemmän? Eihän meidän pidäkään pitää samalla viivalla ihmistä, joka tekee Suomessa ulkomaalaisena töitä, ja ulkomaalaista, joka ei tee Suomessa töitä, koska kyllähän lähtökohta kaikelle maahanmuuttopolitiikalle on oltava se, että täällä työllistytään, täällä tienataan, täällä ei olla tuilla, täällä opitaan kieli, täällä opitaan elämään maassa maan tavalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Tämä on toimeentuloedellytys, jota käsittääkseni edustaja Kontula kutsui pikkusieluiseksi ja jota olen kuullut myös edustaja Honkasalon monesti kuvaavan ulkomaalaisvihamieliseksi viestiksi siitä, että tänne ei kannata tulla ja tänne eivät ole maahanmuuttajat tervetulleita. Listaan nyt teille pikkusieluisia ja muukalaisvihamielisiä maita. Toimeentuloedellytys on nimittäin ollut käytössä jo aiemmin maissa, kuten Viro, Saksa, Espanja, Ranska, Unkari, Italia ja Tanska. Kuulostivatpa takapajuisilta kehitysmailta, jotka ovat ulkomaalaisvihamielisiä — läntisiä eurooppalaisia demokratioita, jotka ovat vaatineet toimeentuloa ulkomaalaiselta, joka kansalaistetaan.

Pikkusieluista, ulkomaalaisvihamielistä, se on viesti, millä vasemmistosta kuvataan näitä esityksiä. Ja sama porukka on se, joka on kovin huolissaan Suomen maakuvasta, joka kaikissa keskusteluissa tuo esille sen, miten meillä on kamala sinimusta rasistihallitus Suomessa ja ilmankos tänne ei kukaan enää halua tulla. Nämä ihmiset levittävät Suomesta paljon pahempaa kuvaa kuin millainen maa Suomi todellisuudessa on, ja sitten perään ihmettelevät, minkä ihmeen takia Suomen makea heikkenee. Kai se heikkenee, kun täällä vasemmisto valehtelee siitä, mitä Suomessa tehdään. Suurin osa näistä maahanmuuttopolitiikan tiukennuksista, myös kansalaistamispolitiikan tiukennuksista, [Puhemies koputtaa] on täysin linjassa muiden eurooppalaisten valtioiden kanssa. Siinä ei ole mitään ulkomaalaisvihamielistä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

16.37 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Kansalaisuuslain uudistamisen toisen vaiheen tärkeimpiin muutoksiin kuuluu tosiaan, kuten hyvät kollegat ovat edellä kuvanneet, myös tuo nuhteettomuusedellytyksen tiukentaminen eli erityisesti rikosten tekemisestä seuraavan odotusajan pidentäminen. Eli rikoksiin syyllistymisen vaikutuksia kiristetään. Ensinnäkin, jatkossa erittäin vakaviin rikoksiin syyllistymisestä voidaan evätä kansalaisuus pysyvästi. Se on oikein. Toiseksi, rangaistuslain perusteella määrättävien odotusajojen pituuksia pidennetään pääsääntöisesti yhdellä vuodella sekä vähimmäismäärän että enimmäismäärän osalta.

Puhemies! Yhtä lailla oleellinen muutos on vaatimus siitä, että Suomen kansalaiseksi haluavan on kyettävä selvittämään oma henkilöllisyytensä. Tänä päivänä, niin käsittämättömältä kuin se kuulostaakin, hakijan henkilöllisyys on voitu katsoa selvitetyn pelkästään ajan kulumisen perusteella. Siis tottahan henkilön, joka haluaa toisen maan kansalaiseksi, pitää kyetä selvittämään tälle maalle, kuka hän on.

Arvoisa puhemies! Pidän erittäin tärkeänä, että hallitus valmistelee myös kansalaisuuslain kolmatta vaihetta, jossa kansalaistamisen edellytykseksi tulee kansalaisuuskoete. On korkea aika vaatia, että Suomen kansalaisuuden saadakseen on tunnettava yhteiskuntamme toiminta ja sen perussäännöt. Kansalaisuuskoete on sitä paitsi tavanomainen edellytys useissa maissa kansalaistamiselle.

Puhemies! Edellisessä puheenvuorossa edustaja Vigelius viittasi aivan oikein siihen, että totuudenvastaisuuksia levitetään hallituksen politiikasta. Haluan itse asiassa korjata loppuun yhtä niistä, ja se liittyy tähän kansalaisuuslain asumisaikavaatimukseen. Eduskuntahan siis pidensi kansalaisuuslain muutosten ensimmäisessä vaiheessa asumisaikavaatimusta. Väärinkäsitys, jota tuon muutoksen käsittelyn yhteydessä yleisesti levitettiin, on se, että kansalaistaminen veisi jatkossa kaikilta henkilöiltä kahdeksan vuotta. Näinhän asia ei siis ole: uuteen kansalaisuuslakiin on otettu mukaan tällainen kielikannustin, jonka täyttä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

mällä voi kansalaisuuden saada jatkossakin viidessä vuodessa. Hyvin asiansa hoitava, tunnollinen, kotoutumiseen motivoitunut maahanmuuttaja voi siis yhä saada kansalaisuuden kahdeksaa vuotta lyhyemmässä ajassa, jos hän siis nämä kansalaistamisen edellytykset täyttää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

16.40 **Miko Bergbom ps:** Arvoisa herra puhemies! Ei voi myöskään liikaa korostaa sitä, kuinka vahingollista vasemmiston toiminta on rasisminvastaiselle työlle. Nimittäin he tekevät täällä eduskunnassa ja yleisesti suomalaisessa poliittisessa keskustelussa kerrasta toiseen, joka päivä, naurunalaiseksi tämän rasisminvastaisen työn, koska esimerkiksi tässä kansalaisuuslain järkiperaisessä muutoksessa he toteavat tämän olevan ulkomaalaisvihamielistä politiikkaa, millä he antavat ymmärtää, että kun kansalaisuuslaissa esimerkiksi edellytetään sitä, että ei voi syyllistyä vakaviin rikoksiin, tai toisaalta edellytetään sitä, että hakijan täytyy käydä töissä eikä voi jatkuvasti turvautua Kelan tukiin tai toimeentulotukeen, niin tämä on rasismia. Tällä he tekevät sen koko rasismikäsitteen ongelmalliseksi, mikä saattaa johtaa lopulta siihen, että yleisesti yhteiskunnassa menetetään tavallaan yhteinen näkemys siitä, mikä tosiasiallisesti on rasismia, ja tätä kautta haluan kyllä ajatella, että vasemmisto itse asiassa pahentaa tilannetta Suomessa. Heidän pitäisi ensin käydä keskustelua siitä, miten he itse näkevät, mikä on ylipäättänsä rasismia ja mikä ei. Sehän ei ole rasismia, että maahanmuuttopolitiikkaa kiristetään kollektiivisesti jokaiselta. Ei tässä tehdä eroa ihmisen ihonvärin perusteella, eikä tässä tehdä eroa sen perusteella, mistä hakija on tullut, vaan tässä määritellään selkeät säännöt sille, miten Suomen kansalaisuuden voi saada, ja hyvä näin.

Muutenkin ajatus siitä, että tämänkaltaiset lakimuutokset ovat jotenkin ulkomaalaisvihamielisiä, on lähtökohtaisesti erittäin, sanotaan, hassu. Jos minä nyt haluaisin lähteä vaikka Yhdysvaltoihin ja menisin sinne sitten sanomaan, että te olette ulkomaalaisvihamielisiä, jos minä en saa nyt välittömästi teidän kansalaisuuttanne, vaikka hukkasinkin Helsinki-Vantaalle passin, ja itse asiassa en myöskään aio tulla töihin tänne teidän maahanne mutta ajattelin kuitenkin tehdä rikoksia, mutta te annatte minulle sen kansalaisuuden nyt ja heti, ja jos näin ette toimi, niin te olette ulkomaalaisvihamielisiä. Eihän kukaan ajattele näin, mutta jostain syystä meidän pitäisi tässä maassa ajatella niin, että tervetuloa tänne vaan tekemään rikoksia, nostamaan sosiaalitukia ja hukatkaa vaikka passinne mereen, ei mitään merkitystä, kaikki tänne vaan, ja saatte vielä Suomen kansalaisuuden loppuikäsenne ja kaikki sen mukanaan tuomat etuudet. Eihän tämä tällä lailla voi olla, mutta jostain syystä näin vasemmisto ajattelee. Tähän ajatteluun en vain valitettavasti pääse kiinni, ja olisi erittäin tärkeää käydä tästä keskustelua. Ollaan sitä yritetty aiemmin muun muassa edustaja Vigeliuksen kanssa täällä salissa, että vasemmisto avaisi vähän sitä, että mikähän tämä heidän maahanmuuttopolitiikkansa ajatus on, että mihin he nojaavat ja mikä olisi tavallaan heidän näkemyksensä siitä, miten se lainsäädäntö pitäisi järjestää, mutta sitä ei tule. Tulee vain tämmöisiä ylätasen heittoja, että tämä on ulkomaalaisvihamielistä ja tämä on tämmöistä äärioikeistolaista maahanmuuttopolitiikkaa, jossa halutaan kiusata maahanmuuttajia, mutta ei tule mitään järkisyitä sille, miksi nämä uudistukset, joissa maahanmuuttopolitiikkaa järjeistetään länsimaalaiseen suuntaan, ovat ongelmallisia, ja se on hyvin valitettavaa. Tälläkin hetkellä he ovat poissa salista, eivät halua paljastaa omia näkemyksiään. Surullista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rostila, olkaa hyvä.

16.43 Onni Rostila ps: Arvoisa puhemies! Itsekin jatkan hiukan tästä vertailusta, mitä tulee esimerkiksi perussuomalaisten maahanmuuttopolitiikkaan ja sitten siihen yleisemmin ehkä vasemmistolaiseksi kuvattavissa olevaan katsantokantaan:

Tässäkin lakiesityksessä, ja tässä koko keskustelussa, käy harvinaisen selväksi se, että perussuomalainen maahanmuuttopolitiikka on nimenomaan ratkaisulähtöistä. Pyritään etsimään niitä konkreettisia lainsäädännöllisiä ongelmia ja korjaamaan niitä, niin kuin tässä on nähty. On järkiperusteet, ja sitten tehdään järkeviä korjauksia.

Sitten taas vasemmistolainen maahanmuuttopolitiikka on sanalla sanottuna tällaista refleksiomaista ja sitä myöten hyvin irrationaalista. Eli katsotaan, että mitä perussuomalaiset tai oikeistopuolueet noin yleensä esittävät maahanmuuttopolitiikassa, ja sitten niin sanotusti vanhoilla pohjilla tuomitaan kaikki nämä ehdotukset ulkomaalaisvihamieliseksi rasismiksi ja niin edelleen.

Aivan kuten tässä vieressä kollega Bergbom toi esiin, niin tähän tietysti totaalisesti inflatoi esimerkiksi rasismien käsitteen. Jos mikä tahansa on rasismia, niin eihän sitten pitkässä juoksussa mikään enää ole rasismia. Tämä on tietysti hyvin surullista, että näin on ollut, ja vasemmistoahan tässä on ollut kiittäminen, taikka pikemminkin syyttäminen, että tämä maahanmuuttopolitiikka on Suomessa näin tolkuttoman leväperäiseksi päässyt muodostumaan. Onneksi nyt sitten perussuomalaiset hallituksessa korjaavat näitä valtavia poraanreikiä, mitä on päästetty syntymään.

Vielä nostan esiin edustaja Vestmanin puheenvuorosta tämän huomion, että nyt kansalaisuuden hakijalla on myötävaikutusvelvollisuus oman henkilöllisyytensä selvittämiseen. Ja onhan tämä jo yksinään loistava esimerkki siitä, miten aiemmassa oikeustilassa, siis tämän vasemmistopolitiikan aikaansaamassa oikeustilassa, alkeellisimmankin velvoittavuuden ja vaatimisen elementti on ollut kauhistus tässä meidän leväperäisessä maahanmuuttopolitiikassamme. Onneksi se nyt muuttuu. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

16.46 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa puhemies! Tämä lakiuudistus tulee todella tarpeeseen. Pelkästään Kelan tuilla ja yhteiskunnan muilla etuuksilla täällä on voinut oleskella sitoutumatta opiskeluun tai työntekoon. Täällä on voinut chillailta, kuten naapurimaassa Ruotsissa. Täällä on voitu harrastaa Suomen lakien vastaisia toimia, rikoksia, kuten esimerkiksi huumausainerikoksia ja harmaata taloutta, ja lietsoa väkivaltaa — ja Suomi maksaa. Näen tämän kansalaisuuslain tiukennuksen tärkeänä myös siksi, että nämäkin veronmaksajien tukieurot kohdennettaisiin suomalaisiin, ikääntyvään sukupolveen ja lastemme ja nuortemme hyvinvointiin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

16.47 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Minä ajattelin ottaa pikkuisen tämän lakipykälän taustaa esille ja vähän omiakin ajatuksiani, miten tämä on edennyt:

Minä olen ollut aika nuori mies, kun lähdin ensimmäisen kerran ulkomaille töihin. Se on tapahtunut heti yläasteen jälkeen: kesät 87 ja 88 olin Neuvostoliitossa rakennustyömaalla töissä. Siellä oli myös joku semmoinen aika vasemmistolainen kaveri, joka sitten oli jolla-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

kin lailla löytänyt sellaisen kotoisan tunnelman sieltä, ja hän haki silloin Neuvostoliiton kansalaisuutta. Siis suomalainen rakennusmies, joka viikonloppuisinkin meni sinne kolhoosin heinäpellolle heinäkuorman kyydissä, haki Neuvostoliiton kansalaisuutta, mutta oli aika yllättävää, että sitä ei hänelle myönnetty, ja hänet vähän niin kuin naurettiin pihalle sieltä, että et kai sinä nyt noin hullu ole. Tämä oli ensimmäinen kokemukseni minulla kansalaisuuden saamisesta tai myöntämisestä.

Sitten vuonna 89 aloitin insinööriopinnot Vaasassa, ja silloin oli sellaista kummallista kansainvälistymistä liikenteessä. Silloin oli tullut ensimmäisiä pakolaisia ja oli jonkinlainen uhka, että niitä tulee enemmän. Muistaakseni Neuvostoliiton kautta tuli somaleita tänne, mikäli oikein muistan, tai sitten he olivat jostakin Afganistanista, ja silloin turvapaikkahaku tai maahanmuutto puhutteli ensimmäistä kertaa. Muistan, kun silloin jostakin kumman syystä siitä meidän alueeltamme oli semmoinen kansanedustaja kuin Raimo Vistbacka, ja muistan sen, että hän kovasti kritisoi sitä maahanmuuttoa ja hän piti hyvänä sitä, että osa ihmisistä on ahkeria ja jollakin lailla sopeutuu tänne Suomeen. Ne olivat thaimaalaisia, joita hän silloin piti hyvinä, mutta sitten tämmöisiä — en nyt viitsi niillä sanoilla sanoa, mitä he silloin käyttivät täällä, mutta puhuivat semmoisista tummaihoisista miehistä — hän arvosteli, ettei niitä tänne saisi päästää, että ne aiheuttavat meidän yhteiskunnalle kuluja ja niistä on haittaa yhteiskunnalle. Samoihin aikoihin sitten, kun nämä asiat etenivät, minäkin pääsin silloin ensimmäisiä kertoja äänestämään, ja kyllä minä Vistbackalle annoin ääneni osittain näitten maahanmuuttopuheiden perusteella, ja sitten Aittoniemi oli presidenttiehdokkaana, niin että olisi kyllä mukava lainata heidän puheitansa täältä salista — saataisiin vähän väriä tänne keskusteluun. Vuonna 93 Aittoniemi oli presidentinvaaliehdokkaanakin. Eihän hän niissä vaaleissa oikein menestynyt, mutta muistan ne värikkäät puheet.

Mutta sitten vuonna 95 perustettiin Perussuomalaiset, ja Vistbacka oli puheenjohtajana. Edustaja, välillä ministerinäkin ollut Timo Soini minun mielestäni aika vahvasti on sanonut, että perussuomalaiset ovat vain keskittyneet maahanmuuttopolitiikkaan mutta SMP:ssä ei sellaista ollut ollenkaan. Minun pitää sanoa, että minä en SMP:stä mitään muuta muista muuta kuin sen maahanmuuttokritiikin, mitä Vistbacka ja Aittoniemi esittivät.

Näin se oma puoluevalintani on sitten edennyt, että minä olen maahanmuuttokriittisenä eksynyt tänne puolueeseen. Muistan, kun opiskeluaikanani Vaasassa vuosina 91 ja 92 ensimmäisen kerran jaoin tämmöisiä maahanmuuttokriittisiä esitteitä. Ne taisivat olla pääosin Naantalista ja Turusta peräisin. Siellä oli semmoisia aktiivisia maahanmuuttokriitikoi- ta, ja niiden pohjalta tämä oma maahanmuuttokritiikkini on edennyt. Minun mielestäni on hienoa, että nyt tätä lainsäädäntöä kuitenkin viedään siihen suuntaan, millaista se silloin oli. Ensimmäiset uutiset muistan Vistbackan kertomana, miten niitä ei saisi tänne päästää holtittomasti ja niitä ei saisi olla liikaa ja emme pystyisi elättämään kuin määrätyn määrän ja meillä on itselläkin semmoisia — Aittoniemi varsinkin kehui, että meillä on itselläkin semmoisia vähempiosaisia täällä.

Nyt minun mielestäni tämä puolue on päässyt niihin SMP:n asettamiin tavoitteisiin. Osittain nämä lakimuutokset ovat hyviä, ja sen takia minä kannatan näitä. Samalla nyt, kun täällä pöntössä olen, ehkä täältä voi entistä edustajaa myös onnitella: edustaja Raimo Vistbacka täyttää 19.10. — se on minun mielestäni ensi viikonloppuna — 80 vuotta. Minun mielestäni on hienoa, että ennen näitä juhlia me saadaan näitä hänen jo silloin asettamiaan tavoitteita kuitenkin ajettua läpi täällä eduskunnassa. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

16.53 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Millä ehdoilla Suomen kansalaisuuden voi saada? No, kun tehdään vertailua, niin itse asiassa kevyemmällä ehdoilla kuin suuressa osassa läntisiä eurooppalaisia sivistysvaltioita. Esimerkiksi ulkomaalaisilta vaadittu asumisaika on ollut Suomessa löyhempi kuin esimerkiksi tällaisissa maissa kuten Norja, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Itävalta, Sveitsi, Italia, Espanja. Sen lisäksi toimeentuloedellytys eli vaatimus, että tulija, ulkomaalainen, joka haluaa kansalaisuuden, tulisi työllään toimeen: kireämpiä vaatimuksia tämän suhteen verrattuna Suomeen on ollut Virossa, Saksassa, Espanjassa, Ranskassa, Unkarissa, Italiassa ja Tanskassa. Myös erillinen kansalaisuuskoe, jota Suomessa ei ole ollut ja joka Suomeen on nyt tulossa, on käytössä jo maissa kuten Saksa, Viro, Espanja, Ranska, Unkari, Norja, Tanska, Britit. Läntisiä sivistysvaltioita, jotka ovat vaatineet monella saralla enemmän kuin Suomi vaaditun asumisajan suhteen, vaaditun toimeentulon suhteen ja myös kansalaisuuskokeen suhteen, siis sen suhteen, onko tulijalla riittävät tiedot, taidot siitä yhteiskunnasta, jonka kansalaiseksi hän pyrkii.

Näin on ollut aiemmin, mutta kaikilla näillä saroilla tehdään nyt tiukennuksia. Vaadittuun asumisaikaan tehtävät tiukennukset on eduskunta jo hyväksynyt tässä salissa. Nyt käsittelemme ja huomenna äänestämme toimeentuloon, nuhteettomuuteen liittyvistä kiristyksistä, ja sen lisäksi kolmannessa vaiheessa tuodaan myös kansalaisuuskoe eduskunnan käsiteltäväksi, ja tämä eduskunta tulee hyväksymään myös sen. Suomi ottaa käyttöön myös kansalaisuuskokeen, jolla me pystymme mittaamaan nykyistä paremmin sitä, onko Suomen kansalaisuutta hamuava ja sen saava ihminen oikeasti integroitunut, tullut osaksi yhteiskuntaa, ymmärtäkö hän meidän yhteiskuntaa, sen kulttuuria, sen toimintatapoja, periaatteita. Kaikki järkeviä maahanmuuton ja kansalaistamispolitiikan tiukennuksia, ja jos-takin syystä vasemmisto uskoo, että ulkomaalainen ei voisi näihin yltää, koska he kuvittelevat, että nämä kiristykset ovat maahanmuutto- ja ulkomaalaisvihamielisiä. Minä uskon kyllä, että ne maahanmuuttajat, jotka Suomen kansalaisuuden ansaitsevat, tulevat sen myös jatkossa saamaan, mutta heidän, jotka eivät näihin ehtoihin yllä, ei kuuluukaan Suomen kansalaisuutta saada.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

16.56 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tämä kansalaisuuslain käsittely on mielestäni erittäin tärkeä ja hyvä asia, kuten perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja Heikki Vestman omassa puheenvuorossaan kuvasi hyvin, mistä on kysymys. Todellakin tässä levottomassa maailmassa, kuten tiedämme, kansalaisuuden saamisessa kaikissa valtioissa on tietyt kaavat, kuten meilläkin ollaan menossa tällaiseen kansalaisuuskokeeseen, joka on mielestäni ihan perusteltu, koska olemme nähneet valtioita tässä... Katsotaan nyt vaikka läntistä naapuriamme Ruotsia, mihin tällainen hallitsematon tilanne on johtanut.

Suomi varsinkin on tässä idän ja lännen välissä. Meillä on tuolta etelästä tulevaa muutoliikepainetta, ja pahoin pelkään, että jonkun verran olemme kokeneet jo senkin tilanteen, mitä idästä on tullakseen, jos oikein huonosti asiat ovat. Sitä varten meidän pitää pystyä oma lainsäädäntömme säätämään ajan tasalle, ja pitää muistaa, kuten välineellistetyin maahantulon laissa perustuslakivaliokunnan käsittelyssä, sitten kun annettiin siitä lausunto hallintovaliokunnalle, todettiin aivan yksimielisesti se, että Suomen kansalaisuuden ja maa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

hantulon päättävät Suomen viranomaiset. Sitä ei päätetä missään huutoäänestyksessä eikä missään muuallakaan, vaan se päätetään ihan viranomaisprosessissa viranomaisen toimesta, ja tarkoituksena on suojata suomalaisia, niin että Suomi päättää, keitä tänne saa tulla tai keitä tänne ei saa tulla.

Tämä nyt käsittelyssä oleva lakiesityshän on nimenomaan jatkumo sille, että tämä on aivan oikeaa menettelyä, avointa menettelyä ja ennen kaikkea parlamentaarista, minkä kautta se on erittäin arvokasta ja kestävä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen, olkaa hyvä.

16.58 Sara Seppänen ps: Arvoisa herra puhemies! Suomen kansalaisuus ei ole automaattinen oikeus. Se on etuoikeus, joka ansaitaan — ei Kelan tuella elämällä, rikoksilla tai vähät välittämällä Suomen kulttuurista ja Suomen kielestä.

Vasemmisto on väittänyt, että tämä on rasistista ja väärin. He syyttävät vihamielisyydestä ulkomaalaisia kohtaan. Siitä ei ole kyse. Kyse on terveistä arvoista ja rajoista holtittomaan maahanmuuttopolitiikkaan.

Hallituksen esitys kansalaisuuslain tiukentamisesta on vastuullinen ja välttämätön — korostan: välttämätön. Se on askel kohti turvallisempaa ja oikeudenmukaisempaa maahanmuuttopolitiikkaa. Kansalaisuus kuuluu niille, jotka ovat osoittaneet halua ja kykyä sitoutua suomalaiseen yhteiskuntaan, ei niille, jotka elävät yhteiskunnan tuilla ja vaarantavat sen turvallisuutta.

Esitys tuo selkeät rajat. Nuhteettomuus ei ole suositus, vaan se on vaatimus. Rikoksiin syyllistyminen johtaa kansalaisuuden epäämiseen, vakavissa tapauksissa pysyvästi. Tämä on oikea linja, sillä kansalaisuus ei voi olla palkinto rikollisesta elämäntavasta.

Toimeentuloedellytys on toinen keskeinen uudistus. Kansalaisuutta ei voi enää rakentaa sosiaaliturvan varaan. Työhaluiset pärjäävät, ja juuri heitä Suomi myös tarvitsee. Tämä on reilua suomalaisia veronmaksajia kohtaan, jotka rahoittavat koko yhteiskunnan palvelut.

Kansallinen turvallisuus on myös asetettu etusijalle. Kansalaisuutta ei myönnetä, jos on perusteltua syytä epäillä, että se vaarantaisi Suomen turvallisuutta. Tämä koskee nyt myös ilmoitusmenettelyä, mikä on tärkeä täsmennys. Suojelupoliisin ja keskusrikospoliisin lausunnot ovat keskeisiä arvioinnissa.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei sulje ovia niiltä, jotka aidosti haluavat rakentaa elämänsä Suomessa, mutta se sulkee ne niiltä, jotka halveksuvat yhteiskunnan sääntöjä ja toimivat sitä vastaan. Kansalaisuuden pitää olla palkinto onnistuneesta kotoutumisesta, ei starttipaketti tai muropaketissa jaettava lelu, kuten edustaja Bergbom hyvin asiaa kuvasi.

Perussuomalainen maahanmuuttopolitiittinen linja on vastuullista, turvallista ja reilua maahanmuuttopolitiikkaa nimenomaan meidän lastemme tulevaisuutta ajatellen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

17.00 Miko Bergbom ps: Arvoisa puhemies! Vasemmistolainen maahanmuuttopolitiikka, se on loppu nyt. Kerta kaikkiaan tämä hallitus uudistaa suomalaista maahanmuuttopolitiikkaa kohti sellaista linjaa, jossa tulijalta edellytetään a) sitä, että hän käy töissä, b) sitä, että hän noudattaa suomalaisen yhteiskunnan sääntöjä, ja c) sitä, että jos ei se onnistu, niin sitten poistutaan Suomesta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

Niin hullulta kuin se kuulostaa, ja voisi kuvitella, että tällaisia juttuja kuulee vain Esson baarissa, että Suomen kansalaisuuden tai pysyvän oleskeluluvan on voinut ansaita nostamalla Kelan tukia, niin valitettavasti, hyvä suomalaiset, tähän saakka se on ollut totisintotta. Kyllä, näin on. Eli olet voinut mennä Kelaan, nostaa sieltä erilaisia tukia neljä vuotta tai viisi vuotta, minkä jälkeen kiikutat maahanmuuttoviranomaisille tiedon siitä, että ”näin minä olen turvannut toimeentuloni Suomessa oleskelun aikana ja olen myös syyllistynyt erittäin vakaviin rikoksiin”, mutta ei se mitään: Suomen valtio toivottaa tervetulleeksi ja myöntää teille passin, oikeuden äänestää, oikeuden jopa hakea eduskuntaan. Tällainen on ollut meidän maahanmuuttopolitiikka.

Ja nyt kun tätä muutetaan kuvailemillani tavoilla, eli vaaditaan toimeentuloa, vaaditaan nuhteettomuutta, vaaditaan jopa sitä, että pitää todistaa, missä sinun asiakirjasi ovat, mistä maasta sinä olet kotoisin, niin vasemmisto tulee tänne saliin meille kertomaan, että tämä on ulkomaalaisvihamielistä politiikkaa, tämä on politiikkaa, jossa todetaan, että te ette ole tervetulleita Suomeen. Kysyn: Mikä on vasemmistoliiton ihmiskäsitys etenkin maahanmuuttajista, jotka Suomeen tulevat? Ajatteletteko te, että he kaikki ovat työttömiä? Ajatteletteko, että he kaikki syyllistyvät vakaviin rikoksiin, jos te olette sitä mieltä, että nämä muutokset ovat väärin? Toinen kysymys koskee sitä, että mikä on teidän maahanmuuttopolitiikkanne tavoite: Ajatteletteko te, että meidän pitää järjestää maahanmuuttopolitiikka niin, että kuka tahansa, mistä tahansa ja millä tahansa ehdoilla on oikeutettu tulemaan Suomeen? No, me emme ajattele niin, ja siksi me muutamme maahanmuuttoa.

Kansalaisuuslain kiristykset ovat vain pieni osa siitä muutoksesta, mitä tämä hallitus tekee. Samat kiristykset ollaan tehty myös pysyvään oleskelulupaan, ollaan kiristetty perheenyhdistämistä, ollaan kiristetty opiskeluperäistä maahanmuuttoa siten, että esimerkiksi suomalainen koulujärjestelmä ei jatkossa tule olemaan koko maailman ihmisoikeus, vaan jos Suomeen haluaa esimerkiksi kolmansista maista tulla opiskelemaan, niin sitten pitää kustantaa se oma opiskelu täällä. Tämä on aivan oikeaa politiikkaa ja järkevää politiikkaa.

Toisaalta ei voi olla myöskään niin, että kaiken maailman Milan Jaffit saavat kansalaisuuden. Siis Suomellehan on naurettu ympäri maailmaa, että kuinka sinisilmäinen yhteiskunta voi olla. Tämä parantaa Suomen maakuvaa, ja nämä uudistukset parantavat Suomen maakuvaa. Se kertoo Suomesta, että Suomi arvostaa itseään, arvostaa omia kansalaisiaan, eikä myönnä oikeutta oleskella Suomessa ihan millä tahansa perusteella, kuten vasemmisto haluaisi.

Mutta kuten sanoin, tämä on vasemmistolaisen maahanmuuttopolitiikan loppu, sen aikakauden loppu, jossa säännöillä ei ollut merkitystä, jossa ei ole välitetty siitä, mitä seurauksia sillä on, kun lait on rakennettu palvelemaan koko maapalloa eikä Suomen kansalaisia. Näistä kiristyksistä, joita nyt tehdään, haluan erityisesti kiittää tätä hallitusta ja sisäministeri Rantasta vielä kerran. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lundén, olkaa hyvä.

17.04 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä on otettu huomioon myös kansallinen turvallisuus. On selvää, ettei Suomi voi myöntää kansalaisuutta sellaisille henkilöille, joiden toiminta tai tausta uhkaa yhteiskuntamme turvallisuutta. Siksi tämä laki antaa viranomaisille, mukaan lukien suojelupoliisille, mahdollisuuden arvioida turvallisuusuhkia myös ilmoitusmenettelyissä. Kun mietimme maailman nykyistä tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 95/2025 vp

vallisuustilannetta, jossa uhkia aiheuttavat muun muassa terrorismi ja vakoilu, tämä muutos on vain ja ainoastaan välttämätön.

Arvoisa herra puhemies! Hallintovaliokunta on mietinnössään painottanut, että kotouttaminen on olennainen osa hallittua maahanmuuttopolitiikkaa. Valiokunta tukee toimeentulon, nuhteettomuuden ja turvallisuuden vahvempaa painotusta kansalaisuuden edellytyksenä. Tämä lakiesitys ei ole yksittäinen muutos vaan osa suurempaa kokonaisuutta, jossa teemme tarvittavia kiristyksiä maahanmuuttolakeihin. Suomalaisuutta ei voi ostaa, eikä Suomen kansalaisuuteen ole oikopolkua. Suomen kansalaisuus kuuluu niille, jotka ovat osoittaneet halunsa ja kykynsä olla osa tätä kansaa ja yhteiskuntaa. Se osoitus tehdään työllä, toiminnalla, kielen oppimisella ja kunnioituksella Suomen lakeja kohtaan. Muistetaan, että Suomen kansalaisuus on arvokas asia eikä se kuulu kenelle tahansa. — Kiitos, arvoisa herra puhemies.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.